

از «کاج‌زدگی» تا «چرنوبیل»

نگاهی به چند رمان و فیلم و سریال با محوریت بحران در روزهای قرنطینه

 	فرشاد جابرزاده ادبیات و هنر آثار بسیاری به خود دیده‌است که حال و هوایی نزدیک به این روزهای جهان دارند. آثاری که قرنطینه و بیماری و هیاهو یا دست‌کم اتفاقی که بحران فراگیر می‌سازد، از نقاط مشترک میان آن‌هاست. در روزهای گذشته چند اثر داستانی مشهور با این محور را معرفی کردیم: «طاعون» آلبر کامو و «نقاب مرگ سرخ» ادگار آلن پو و «کوری» ژوزه ساراماگو. در این شماره نیز عنوان‌هایی دیگر را مرور خواهیم کرد، با این تفاوت که افزون بر ادبیات داستانی، نمونه‌هایی از فیلم‌های سینمایی و سریال‌ها نیز به دست خواهیم داد تا درمجموع شاید خوانند و دیدنشان پیشنهادهایی مناسب هم برای گذران این روزهای قرنطینه تلقی شود.	
---	--	---

مانند آنچه در رمان بی‌ظنیر بالارد صورت می‌گیرد، اما جرقه حادثه در «برج» بسا بیماری‌ای از جنس طاعون و وبا و کرونا زده نمی‌شود بلکه اتفاقاتی کم‌اهمیت مانند یک قطع برق ساده به همه‌گیر شدن خشونت منجر می‌گردد. بر گردانی از این رمان را نشر چشمه به قلم علی‌اصغر بهرامی و در ۲۸۴ صفحه منتشر کرده‌است.

- رمان «کاج‌زدگی» نوشته ضحی کاظمی

به‌ندرت پیش می‌آید که نویسندهای ایرانی به دنبال ژانرهایی مثل علمی‌تخیلی بروند. ضحی کاظمی یکی از همین نویسندگان نادر است. رویدادهای رمان «کاج‌زدگی» در شهری می‌گذرد که بیماری عجیبی مردمش را به کام مرگ می‌کشد و زندگی تک‌تک آن‌ها را تحت‌تأثیر خود قرار می‌دهد. کاظمی اراج‌های بسیاری به دنیای امروز و البته اساطیر ایران باستان دارد که باعث دوچندان شدن جذابیت داستان می‌شود. شخصیت‌های رمان او تک‌بعدی نیستند و همه چیز در سیاه و سفید خلاصه نمی‌شود. این نکته‌ای درخور توجه است که نویسندهای ماهر در عرصه‌ای جدید برای ادبیات ایران را نوید می‌دهد. «کاج‌زدگی» را نشر چشمه در

۱۷۵ صفحه چاپ کرده‌است.

شاید نزدیک‌ترین داستان به وضعیت کنونی دنیا را استیون سودربرگ خلق کرده باشد با فیلمی در سال ۲۰۱۱ که آن زمان کسی فکر نمی‌کرد روزی به واقعیت تبدیل شود. آن سال، برخی از منتقدان داستان فیلم را بسیار دور از واقعیت دانستند و به عقیده آن‌ها سودربرگ نگاه جنون‌آمیزی به اطرافش داشته‌است، هرچند امروز دیگر کسی او را به دیوانگی متهم نخواهد کرد!

در «شیوع» زنی پس از خوردن گوشت خفاش، دچار بیماری وحشتناکی می‌شود. سرعت واگیر آن زیاد است و انسان‌های زیادی را در زمان محدود می‌کشد. همچون کرونا، فاجعه‌از چین آغاز می‌شود و این دومین شباهت داستان فیلم به وضعیت فعلی است. سودربرگ در فیلمش تنها جنبه‌های پزشکی فاجعه را نشان نمی‌دهد. یکی از جالب‌ترین بخش‌های فیلم شخصیتی را با بازی جود لا به تصویر می‌کشد که روزنامه‌نگاری نه‌چندان محبوب است که دارویی دروغین را تبلیغ می‌کند و از این راه پول زیادی به جیب می‌زند. شباهت او با بسیاری از افراد فرصت‌طلب این روزها که تنها به خود فکر می‌کنند شایان توجه است، آدم‌هایی که از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند تیم‌باز یگری «شیوع» ستارگان بسیاری دارد و حضور مت دیمن، جود لا، گوئینت پالترو، ماریان کویتار و کیت وینسلت در یک فیلم به اندازه کافی وسوسه‌کننده‌است.

- فیلم سینمایی «۲۸ روز بعد» ساخته دنی بویل

«۲۸ روز بعد» یکی از نخستین ساخته‌های کارگردان معروف انگلیسی است (دنی بویل آن را در سال ۲۰۰۴ م. ساخته است). این فیلم شاید برای مخاطب عام آن‌چنان جذابیت خاصی نداشته باشد و حتی بازی ناپخته کیلین مورفی که این روزها به لطف سریال «پیکِی بلاینדרز» برای مخاطبان نام آشنایی است، توی ذوق بزند. با این حال، «۲۸ روز بعد» تلخ است و این تلخی به خاطر زاویه‌ای است که بویل برای روایت جهان پس از نابودی استفاده کرده است. فضای فیلم به‌شدت آزاردهنده است و دوربین متحرک به ربع و وحشت حاکم بر آن می‌افزاید. شخصیت اصلی در جهانی بیدار شده که نمی‌داند چگونه به این روز افتاده است، شهری که انگار مرده است و آن‌هایی که زنده‌مانده‌اند برای بقایشان دست به هرکاری می‌زنند.

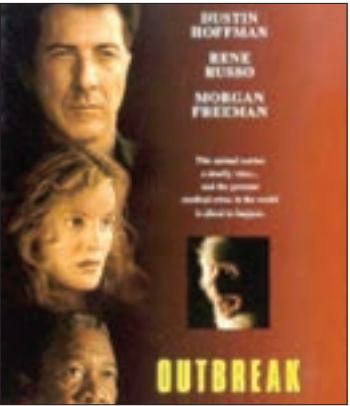
- فیلم سینمایی «جاده» اثر جان هیلکات

ساخته جان هیلکات در واقع اقتباسی از رمان نویسنده معروف آمریکایی، کورمک مک‌کارتی، است که به لطف شاهکار برادران کوئن (جایی برای پریمردها نیست) به نام آشنایی برای دوستداران سینما تبدیل شده است. داستان فیلم در فضایی پساآخرالزمانی روایت می‌شود. بسیاری از مردم به دلیل گرسنگی مرده‌اند و در این میان پدری به‌همراه

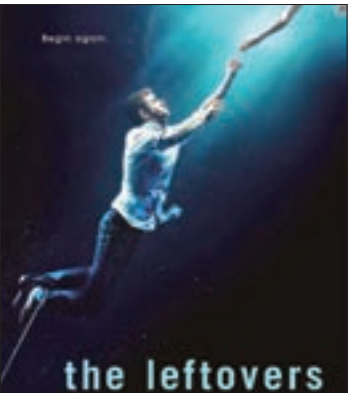
پسرش به دنبال راهی برای فرار از منطقه در حال نابودی‌شان می‌گردد. «جاده» یکی از آثاری است که هم‌اقتباس خوبی دارد و هم کنش‌پ جذاب است. باوجود این، بازی ویگو مورتسن و فضاسازی جذاب هیلکات برای روایت داستان کورمک مک‌کارتی آن‌قدر خوب هست که از تماشای فیلم لذت ببرید.

- فیلم سینمایی «شیوع» ساخته ولفگانگ پترسون

شباهت‌های زیادی بین فیلم پترسون و سودربرگ وجود دارد. با این حال، مهم‌ترین تفاوت میان ۲ اثر، زاویه دید ۲ کارگردان است. سودربرگ جنبه‌های انسانی حادثه را به تصویر می‌کشد و تلاش انسان‌ها برای زنده ماندن را نشان می‌دهد، در حالی که پترسون از نگاه دانشمندان به قضیه نگاه می‌کند و به جنبه‌های علمی بیشتر می‌پردازد. داستان فیلم آفریقایی به بدن انسان‌ها رسیده است و آن‌ها را از پا درمی‌آورد. همچون ساخته سودربرگ، فیلم پترسون هم تیم‌باز یگری قوی‌ای دارد و داستین هافمن، مورگان فرمین، کوین اسپیسبی و دونالد سترلند در آن به نقش آفرینی پرداخته‌اند. با این‌همه، از لحاظ داستانی و جنبه‌های هنری، شیوع سودربرگ اثر بهتری است.

- سریال «بازماندگان»

«بازماندگان» داستانی عجیب را دنبال می‌کند و احتمالاً خاص‌ترین داستان را میان دیگر موارد این فهرست دارد. سریال در دنیای پس از واقعه‌ای مثل رستاخیز می‌گذرد و راجع به مردمی است که به دنیای دیگر منتقل نشده‌اند و اینجا باقی مانده‌اند. پس از غیب شدن درصد چشمگیری از مردم، حال تظاهر به عادی بودن این اتفاق که تأثیرش بر زندگی بازماندگان به‌وضوح مشاهده می‌شود امری سخت است. کشورها رو به نابودی می‌روند و هرج و مرج همه‌جا را فرا می‌گیرد. شخصیت اصلی رئیس‌پلیسی است که تلاش می‌کند همه‌چیز را برای فرزندانش معمولی جلوه دهد، اما این کار تنها تا حدودی امکان‌پذیر است. موسیقی سریال «بازماندگان» که ساخته مکس ریشر است از مهم‌ترین جذابیت‌های آن است و طرفداران فراوانی هم دارد. همچنین بازی درخشان جاستین ترواز دیگر ویژگی‌های آن است. «بازماندگان» ۲۸ قسمت دارد و سال ۲۰۱۷ آخرین قسمت آن پخش شد.

- سریال چرنوبیل

معروف‌ترین اثر در این فهرست، مینی‌سریال شبکه HBO است که به‌سرعت در جهان تحسین شد، جوایز متعددی کسب کرد و به بهترین سریال تاریخ در سایت IMDb تبدیل شد. «چرنوبیل» به اتفاقات پس از فاجعه هسته‌ای نیروگاه چرنوبیل می‌پردازد. سریال این حادثه را از ۲ دید انسانی و فنی دنبال می‌کند و ابعاد طبیعی آن بر منطقه را به مخاطبش نشان می‌دهد، فاجعه‌ای که دلیل اصلی آن بی‌دقتی مسئولان نیروگاه و پنهان‌کاری نظام کمونیستی شوروی پس از رخ دادن آن بود و تانسل‌ها بعد تأثیرش باقی ماند. نگاه مستندگونه و ژورنالیستی «چرنوبیل» قابل تحسین است. نکته جالب راجع به این سریال واکنش دولت روسیه پس از پخش آن است. گفته شد که نسخه روسی آن ساخته خواهد شد تا واقعیت مسئله را از نگاه این کشور نشان دهد، هرچند بعید است استقبالی که از «چرنوبیل» شد برای نسخه وعده‌داده‌شده تکرار شود. «چرنوبیل» که سال میلادی گذشته به نمایش در آمد، سریالی کامل و بی‌نقص است که باید آن را دید.

اطلاعیه تبیین نحوه محاسبات عوارض ساختمانی در سال ۱۳۹۹

پیرو مصوبه ۵/۹۸/۲۱۵۵۴/ش مورخ ۰۸/۱۱/۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر مشهد مقدس، با موضوع اصلاح و بازنگری تعدادی از مصوبات درآمدی شورای اسلامی شهر و طی مراحل قانونی تصویب و ابلاغ آن، نحوه محاسبه برخی از عوارض ساختمانی شهرداری مشهد از ابتدای سال ۱۳۹۹ با تغییراتی همراه خواهد شد. رویکرد این تغییرات، ایجاد شفافیت، ساده‌سازی روش محاسبه و برقراری عدالت در محاسبات درآمدی است.

عوارض زیربنای مشمول تراکم ساختمانی (عوارض صدور پروانه ساختمان در کاربری مسکونی) و عوارض پذیره (عوارض صدور پروانه ساختمان در سایر کاربری‌ها) از جمله عوارض‌های پربسامدی است که محاسبات آن تغییر نمی‌نماید.
ماخذ محاسبه این عوارض، ارزش معاملاتی موضوع ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم است. سازمان‌هایی که از ارزش معاملاتی به عنوان ماخذ محاسبه عوارض و وجوه در تصویب عوارض محلی استفاده می‌کنند، با تعیین ارزش معاملاتی جدید، توسط کمیسیون تقویم املاک، اصلاحاتی را برای تطبیق و هماهنگی محاسبات و کنترل تغییرات، در فرمول‌های محاسباتی خود لحاظ می‌نمایند.

شهرداری مشهد مقدس نیز با توجه به ابلاغ ارزش معاملاتی جدید، وفق قانون اصلاح مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ مجلس شورای اسلامی، فرمول‌های خود را مورد بازبینی قرار داده است. لازم به ذکر است، اهم محاسبات شهرداری مشهد در زمینه محاسبه عوارض پروانه ساختمان مربوط به سال ۱۳۹۵ بوده که اکنون مورد بازنگری قرار می‌گیرد. فرمول‌های محاسباتی جدید، بر پایه مطالعات وسیعی که از ابتدای سال جاری و با هدف شناسایی بهای بهینه صدور پروانه‌های ساختمانی صورت گرفته، تنظیم شده است.

یکی از مطالعات انجام شده، بررسی پیشینه ده ساله نسبت عوارض پروانه ساختمانی به قیمت فروش ساختمان می‌باشد و با توجه به استخراج رقم بهینه برای هر پهنه سطح شهر، ضریبی مشخص شده که تعادل ناشی از تغییر ارزش معاملاتی املاک را، کنترل و بهای پروانه ساختمانی را متناسب سازی می‌نماید. در تعیین این ضرایب، توجه ویژه‌ای به حمایت از مناطق کم برخوردار شهر شده است و در محدوده‌هایی از شهر، این ضریب بسیار کمتر از ارقام بهینه، منظور شده است؛ به نحوی که نسبت عوارض پروانه از قیمت فروش یک ساختمان در حوزه‌های کم برخوردار، حدود یک سوم حوزه‌های برخوردار شهر است. براین اساس، محاسبه عوارض زیربنای ساختمان مسکونی به این شرح صورت می‌گیرد:

Z × P = عوارض زیربنای مشمول تراکم ساختمانی (برای هر مترمربع زیربا)

P = ارزش معاملاتی روز املاک
Z = ضریب تعدیل بلوک درآمدی

در این روش به جز معیار ارزش معاملاتی، یک ضریب به نام ضریب تعدیل بلوک درآمدی (Z) وجود دارد که ساده سازی شده است و سایر معیارهای موثر محاسباتی مانند ضریب حوزه درآمدی و رقم بهینه عوارض برای هر مترمربع به تفکیک میزان تراکم در همین عدد خلاصه شده است. به منظور افزایش دقت و برقراری تعادل و توازن در محاسبات، این ضریب براساس مطالعات گسترده‌ای که صورت پذیرفته، برای ۱۵۲ پهنه همگن قیمتی و دارای ویژگی‌های مشابه و نزدیک به هم، به صورت جداگانه تنظیم شده است. این ضریب برای حوزه‌های درآمدی ۳ و ۴ و ۵ که عمدتاً در بخش شمال، شمال شرق و جنوب شرق شهر مستقر هستند، با کاهش قابل ملاحظه‌ای نسبت به ارقام بهینه محاسبه شده در مطالعات منظور شده‌اند.

همچنین در محاسبه عوارض پذیره نسبت به عوارض زیربنای مسکونی، به‌گونه‌ای عمل شده که با افزایش زیربنا و تعداد واحد ساختمان، عوارض پذیره نیز افزایش یابد و با تغییرات طبقه به طبقات بالاتر و پایین‌تر از همکف، ضریب عوارض پذیره، کاهش می‌یابد. براین اساس، عوارض پذیره در کاربری تجاری به شرح جدول شماره (۱) و در سایر کاربری‌ها به شرح جدول شماره (۲) محاسبه خواهد شد.

عوارض پذیره بهره‌برداری‌های مؤسسات خیریه، پایگاه‌های امداد و نجات هلال احمر و اورژانس تا حد تراکم طرح مصوب قبل از ۱/۱/۱۳۸۴، به ماخذ 0.5 P و برای پارکینگهای عمومی با شرایط مذکور از پرداخت عوارض پذیره معاف است است. در بهره‌برداری‌های فرهنگی، ورزشی نیز تا حد تراکم طرح مصوب قبل از ۱/۱/۱۳۸۴، عوارض پذیره به ماخذ ردیف ۴ جدول شماره ۲ و فضاهای موتورخانه و تأسیسات مورد نیاز ساختمان در هر رده بهره‌برداری به ماخذ 0.5 P محاسبه می‌شود. ضریب محاسبه عوارض از کل فضای انتفاعی غیرمستقف مرتبط، نصف ضریب زیربنای مسقف است.

ردیف	نوع	عوارض پذیره تراکمی هر مترمربع
۱	جدول شماره ۱ – نحوه محاسبه عوارض پذیره در کاربری تجاری	با تراکم بیشتر از ۳۵۰٪ (در محدوه نقشه پیوست ۲ مصوبه)
۲		با تراکم بیشتر از ۳۵۰٪ (سایر معابر)
۳		با تراکم بیشتر از ۲۵۰٪ تا ۳۵۰٪
۴		با تراکم ۲۵۰٪ و کمتر

P = ارزش معاملاتی روز املاک
F = ضریب طبقه به شرح جدول زیر:

طبقه	مثبت سه و بالاتر	مثبت دو	مثبت یک	همکف	منفی یک	منفی دو و پایین‌تر	نیم طبقه
ضریب طبقه	35%	45%	55%	100%	60%	35%	50% همان طبقه

n = تعداد واحد تجاری کل ساختمان (برای مشاعات n=۱ است)

جدول شماره ۱ – نحوه محاسبه عوارض پذیره در کاربری تجاری

ردیف	نوع	پذیره تراکمی هر مترمربع	توضیحات
۱	اقامتی، تفریحی گردشگری، صنعتی و انبارداری	12P	کاربری صنعتی و انبارداری در حوزه برنامه‌ریزی (حوزه‌بندی طرح جامع سوم) شمال شرقی و جنوب شرقی با ضریب ۴۰٪ و در حوزه برنامه‌ریزی میانی شرقی و شمال غربی با ضریب ۵۰٪ محاسبه می‌شود.
۲	نظامی، انتظامی و اداری دولتی	10P	
۳	بهداشتی و درمانی، تجهیزات و تأسیسات شهری	8P	
۴	فرهنگی، ورزشی، مذهبی و آموزشی	1.5P	
۵	پارکینگ عمومی	0	

جدول شماره ۲ – نحوه محاسبه عوارض پذیره در کاربری‌های غیرتجاری

لازم به ذکر است، از دو سال گذشته که قیمت ملک، با افزایش زیادی مواجه گردید، سهم هزینه پروانه در سبد قیمت تمام شده ساختمان با کاهش قابل توجهی روبرو شده است. باتوجه به تغییرات صورت گرفته طبق مصوبه یاد شده در سال آینده نیز نسبت هزینه پروانه به قیمت مسکن، همچنان به نقطه‌ای که در دو سال گذشته بوده نخواهد رسید.

شهر

روزنامه شهرامید زندگی

2۲شنبه ۱۳۹۸ اسفند ۲۲ ۱۲ رجب ۱۴۴۱ شماره ۳۶۹۹

3۰

ادبیات و ادبیات